C/2024/668

12.1.2024

MNENJE EVROPSKE CENTRALNE BANKE

z dne 24. novembra 2023

o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o statistiki Evropske unije o podjetjih na trgu dela in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 530/1999 ter uredb (ES) št. 450/2003 in (ES) št. 453/2008 Evropskega parlamenta in Sveta

(CON/2023/38)

(C/2024/668)

Uvod in pravna podlaga

Evropska centralna banka (ECB) je 12. oktobra 2023 prejela zahtevo Sveta Evropske unije za mnenje o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o podjetjih na trgu dela in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 530/1999 ter uredb (ES) št. 450/2003 in (ES) št. 453/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ([1]) (v nadaljnjem besedilu: predlagana uredba).

Pristojnost ECB, da poda mnenje, izhaja iz členov 127(4) in 282(5) Pogodbe o delovanju Evropske unije, saj predlagana uredba vsebuje določbe, ki vplivajo na naloge ECB v zvezi z zbiranjem statističnih informacij ter njen prispevek, kadar je to potrebno, k usklajevanju pravil in običajnih postopkov glede zbiranja, urejanja in razpošiljanja statističnih podatkov s področij v njeni pristojnosti, na podlagi člena 5 Statuta Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke (v nadaljnjem besedilu: Statut ESCB). V skladu s prvim stavkom člena 17.5 Poslovnika Evropske centralne banke je to mnenje sprejel Svet ECB.

1. Splošne pripombe

ECB potrebuje informacije o stopnji prostih delovnih mest, ravni in sestavi stroškov dela ter strukturi in porazdelitvi plačil, da lahko oceni gospodarska gibanja v državah članicah v okviru enotne evropske denarne politike in z njo povezanega poglavitnega cilja Evropskega sistema centralnih bank, da ohranja stabilnost cen ([2]). Pravočasne informacije o razmerah na trgu dela in gibanju plač so ključne za oceno osnovnih inflacijskih pritiskov in za oblikovanje odločitev o denarni politiki. Statistika o prostih delovnih mestih in indeks stroškov dela sta navedena med glavnimi evropskimi ekonomskimi kazalniki ([3]), zato imata pomembno vlogo med uradnimi ekonomskimi statističnimi podatki, ki se uporabljajo za spremljanje denarne in ekonomske politike. ECB podpira predlagano nadomestitev obstoječih pravnih aktov o statistiki, ki se nanašajo na trg dela ([4]), z enotno uredbo, ki zajema vso statistiko o podjetjih na trgu dela ([5]). S predlaganim izboljšanim zajetjem v statistiko o podjetjih na trgu dela od leta 2026 bi se ta statistika obogatila in bi postala uporabnejša za spremljanje, ocenjevanje in napovedovanje ECB ter s tem za pripravo odločitev o denarni politiki. Dobrodošlo je tudi poročanje o zgodnjih ocenah indeksa stroškov dela ([6]) od leta 2026, saj bi s tem temu kazalniku lahko namenili večji poudarek pri analiziranju in ocenjevanju stroškovnih pritiskov, ki bi lahko izvirali iz sprememb stroškov dela.

([1]) COM(2023) 459 final.
([2]) Člen 127(1), prvi stavek, Pogodbe. Člen 127(1), drugi stavek, Pogodbe zahteva tudi, da Eurosistem podpira splošne ekonomske politike v Uniji, če to ni v nasprotju s ciljem stabilnosti cen, z namenom prispevati k doseganju ciljev Unije, opredeljenih v členu 3 Pogodbe o Evropski uniji.
([3]) COM(2002) 661 final.
([4]) Uredba Sveta (ES) št. 530/1999 z dne 9. marca 1999 o strukturni statistiki plačil in stroškov dela (UL L 63, 12.3.1999, str. 6); Uredba (ES) št. 450/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. februarja 2003 o indeksu stroškov dela (UL L 69, 13.3.2003, str. 1) ter Uredba (ES) št. 453/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o četrtletnih statističnih podatkih glede prostih delovnih mest v Skupnosti (UL L 145, 4.6.2008, str. 234).
([5]) Člen 1 predlagane uredbe.
([6]) Člen 5 predlagane uredbe in Priloga k njej.

2. **Posebne pripombe**

2.1. *Obseg in kakovost novega poročanja*

S predlagano vključitvijo javnega sektorja in malih podjetij ([7]) med vire podatkov, ki se uporabljajo za pripravo statističnih podatkov o podjetjih na trgu dela, bi se znatno izboljšala zajetje in reprezentativnost zadevnih statističnih podatkov o podjetjih na trgu dela. Prav tako bi se izboljšala usklajenost zbiranja podatkov in tako omogočila boljša primerjava med državami glede gibanja statistike o prostih delovnih mestih in indeksa stroškov dela. ECB predlaga, da se v predlagani uredbi ([8]) izrecno določi zahteva po zagotavljanju informacij, ki omogočajo razumevanje vpliva sprememb metodologije ali vzorčne populacije (na primer ustrezne količine preteklih podatkov, ki lahko temeljijo na ocenah, približkih in drugih virih podatkov ([9])). Podrobnosti o takih podatkih in druge zahteve glede podatkov bi morala nato določiti Komisija v izvedbenem aktu ([10]).

2.2. *Pravočasnost poročanja*

S predlaganim zagotavljanjem zgodnjih ocen indeksa stroškov dela bi se sedanja ureditev poročanja znatno izboljšala. Zlasti je pomembno, da bi bile te ocene pravočasnejše, saj ni usklajenih mesečnih kazalnikov o gibanju plač v vseh državah članicah. Četrtletne informacije o sredstvih za zaposlene, kot se objavljajo v okviru nacionalnih računov v ESR 2010 ([11]), omogočajo ocenjevanje gibanja plač le z velikim zamikom. Objavljene zgodnje ocene za indeks stroškov dela bi bile tako prve razpoložljive informacije o četrtletnih gibanjih plač. Poleg trenutno predlaganih razmeroma majhnih sprememb bi bile dobrodošle nadaljnje izboljšave glede rokov za prenos podatkov za anketo o strukturi plač.

2.3. *Opredelitev statistične enote*

Ker bi bilo treba doseči čim bolj usklajeno statistično obravnavo, ECB meni, da je opredelitev statistične enote ([12]) ključna za pripravo evropske statistike, kot je statistika o podjetjih na trgu dela. Da bi se izognili prekrivanju in manjkajočim elementom, zlasti kadar imajo podjetja ([13]) lokalne enote ([14]) v več kot eni državi članici, je pomembno zagotoviti konkretno ureditev, po kateri se podatki zbirajo bodisi od podjetij bodisi od lokalnih enot.

Kadar ECB priporoča, da se predlagana uredba spremeni, so konkretni predlogi sprememb besedila s pripadajočimi pojasnili navedeni v ločenem tehničnem delovnem dokumentu. Tehnični delovni dokument je dostopen v angleščini na spletišču EUR-Lex.

V Frankfurtu na Majni, 24. novembra 2023

Predsednica ECB
Christine LAGARDE

([7]) Člen 4(1), točki (b)(ii) in (c)(i), ter člen 6(2) predlagane uredbe.
([8]) Zlasti v členu 8(2) predlagane uredbe.
([9]) Člen 3(1), točka (c), predlagane uredbe.
([10]) Člen 4(7) predlagane uredbe.
([11]) V skladu s poglavjem 4, D.1, v Prilogi A k Uredbi (EU) št. 549/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o Evropskem sistemu nacionalnih in regionalnih računov v Evropski uniji (UL L 174, 26.6.2013, str. 1).
([12]) Kakor je opredeljena v členu 2(1) predlagane uredbe.
([13]) Kakor so opredeljena v členu 2(2) predlagane uredbe.
([14]) Kakor so opredeljene v členu 2(3) predlagane uredbe.